

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych ocen z historii na rok szkolny 2024/2025 dla klasy ósmej

Śródrocznych i rocznych:

wymagania na ocenę	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
wymagania ogólne	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>1. Wojna obronna Polski</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.potencjały militarne Polski i Niemiec</p> <p>2.atak niemiecki na Polskę</p> <p>3.atak sowiecki na Polskę</p> <p>4.przebieg wojny obronnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 września 1939 r., 17 października 1939 r. zna postaci Polaków związanych z wojną obronną 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie wojna obronna wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny obronnej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje potencjały militarne Polski i Niemiec we wrześniu 1939 r. wskazuje na mapie główne punkty oporu Polaków we wrześniu 1939 r. omawia przebieg działań militarnych we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny i dostrzega skutki wkroczenia Niemców i Sowietów na ziemie polskie 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bilans wojny obronnej Polski
<p>2. Działania wojenne w latach 1939–1941</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.tzw. dziwna wojna na Zachodzie</p> <p>2.wojna zimowa i zajęcie państw bałtyckich przez ZSRS</p> <p>3.agresja Niemiec na kraje skandynawskie</p> <p>4.bitwa o Anglię</p> <p>5.działania wojenne w Afryce</p> <p>6.atak Niemiec na ZSRS</p> <p>7.japoński atak na Pearl Harbor</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1940 r., 1941 r. wymienia podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: plan „Barbarossa”, dziwna wojna, wojna zimowa, bitwa o Atlantyk opisuje przebieg ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej opisuje okoliczności wojny zimowej i przyłączenia nowych terenów przez ZSRS omawia przebieg bitwy o Anglię omawia przebieg konfliktu na kontynencie afrykańskim 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie przebieg działań wojennych w latach 1939–1941 wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do wojny charakteryzuje okoliczności agresji niemieckiej na Związek Sowiecki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia politykę Niemiec i ZSRR w latach 1939–1941

<p>3. Polityka Niemiec w okupowanej Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> okupacja niemiecka w Europie Wschodniej i Zachodniej postawy względem okupantów Holokaust powstanie w getcie warszawskim Polacy wobec Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: styczeń 1942 r., kwiecień 1943 r. zna postaci: Janusz Korczak, Mordechaj Anielewicz 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: pacyfikacja, kolaboracja, dywersja, sabotaż, Holokaust, obóz zagłady, obóz koncentracyjny, eksterminacja, getto, Żegota, ŻOB, łapanka 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje okupację niemiecką na terenie Europy Zachodniej i Wschodniej opisuje postawy władz krajów okupowanych wobec władz niemieckich 	<ul style="list-style-type: none"> omawia politykę wyniszczenia stosowaną przez nazistów wobec Żydów, Romów i Słowian 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega, na czym polega wyjątkowość zagłady Żydów, której Niemcy dokonali na ziemiach polskich przedstawia przykłady Polaków wspomagających ludność żydowską (np. rodzinę Ulmów, Irenę Sendlerową, Jana Karskiego)
<p>4. Wielka koalicja i przełom na frontach</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> początki wielkiej koalicji i <i>Karta atlantycka</i> niemieckie klęski na froncie wschodnim walki w Afryce i lądowanie we Włoszech konferencja w Teheranie lądowanie w Normandii walki na Dalekim Wschodzie 	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: sierpień 1941 r., czerwiec 1942 r., listopad 1943 r., 6 czerwca 1944 r. zna postaci: Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, Bernard Montgomery, Dwight Eisenhower 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: alianci, drugi front, kamikaze wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny wymienia postanowienia konferencji teherańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny powstania koalicji antyhitlerowskiej wskazuje na mapie główne bitwy i kierunki działań wojennych w Europie, Afryce i na Dalekim Wschodzie w latach 1942–1945 	<ul style="list-style-type: none"> omawia główne postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> wyjaśnia, kiedy i gdzie doszło do przełomów na frontach wojny, od których rozpoczęła się klęska państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wydarzenia wojenne z lat 1942–1944 ocenia postanowienia konferencji w Teheranie z perspektywy interesu Polski
<p>5. Klęska państw osi i zakończenie II wojny</p> <p>Zagadnienia:</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 8 maja 1945 r., 6 sierpnia 1945 r., 2 września 1945 r. zna postaci: Stalin, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie kapitulacja wie, co wydarzyło się w Hiroszynie i Nagasaki 	<ul style="list-style-type: none"> omawia postanowienia konferencji w Jałcie i Poczdamie, ze szczególnym uwzględnieniem sprawy 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wydarzenia polityczno-militarne rozgrywające się u schyłku II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie użycia bomb atomowych ocenia postanowienia konferencji wielkiej

1. postanowienia konferencji wielkiej trójki w Jałcie i Poczdamie 2. upadek Berlina 3. koniec wojny na Dalekim Wschodzie	Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, marszałkowie sowieccy Koniew i Żukow	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny klęski państw osi 	<p>polskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia na frontach w latach 1944–1945 		trójki
<p>7. Polska pod okupacją niemiecką</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1. okupacja niemiecka na terenach wcielonych do Rzeszy</p> <p>2. okupacja niemiecka na terenach Generalnego Gubernatorstwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1939 r., 1945 r. zna postać Hansa Franka wymienia miejsca zbrodni hitlerowskich wymienia najstraszniejsze katownie nazistowskie wymienia ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: folkslista, akcja „AB”, pacyfikacja, gestapo, wysiedlenia, wywłaszczenie, okupacja opisuje życie codzienne Polaków w czasach okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejsca zbrodni hitlerowskich; wskazuje na mapie ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo wskazuje linię podziału ziem polskich w 1939 r. porównuje okupację niemiecką na różnych terenach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje metody stosowane przez nazistów wobec Polaków oraz wie, jaki był ich cel 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia zbrodnie niemieckie z okresu II wojny światowej na ziemiach polskich
<p>8. Polska pod okupacją sowiecką</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1. okupacja sowiecka – represje</p> <p>2. zbrodnia katyńska i kłamstwo katyńskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1940 r. zna postaci: Janina Antonina Lewandowska, Stalin wymienia miejsca masowych egzekucji polskich oficerów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: zbrodnia katyńska, łagier, zsyłka, deportacja wymienia cele i metody sowieckiej polityki okupacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje tereny przyłączone do ZSRS wskazuje miejsca masowych egzekucji polskich oficerów charakteryzuje zbrodnię katyńską omawia cele sowieckiej polityki okupacyjnej i metody, które stosowały władze, aby je osiągnąć 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje polityczne dążenia i sposoby działania okupantów niemieckiego i sowieckiego oraz wymienia podobieństwa i różnice między nimi 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje, na czym polegało kłamstwo katyńskie
<p>9. Władze polskie na uchodźstwie</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 30 lipca 1941 r., kwiecień 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Rada Narodowa, dywizjon, 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, w jakich okolicznościach 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-sowieckie od 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia postanowienia układu Sikorski–

<p>Zagadnienia: 1. rząd RP na uchodźstwie 2. Armia Polska w ZSRS 3. udział Polaków w walkach na zachodzie Europy, Bliskim Wschodzie i w Afryce 4. układ Sikorski–Majski</p>	<p>1943 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia członków władz polskich na uchodźstwie (w tym gen. Władysława Sikorskiego, Władysława Raczkiewicza, gen. Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Mikołajczyka, gen. Władysława Andersa) wymienia główne polskie formacje zbrojne, które walczyły z Niemcami po stronie aliantów wymienia miejsca ważniejszych bitew stoczonych przez polskie oddziały po stronie aliantów 	<p>brygada</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie ważniejsze miejsca bitew wymienia członków rządu polskiego na uchodźstwie 	<p>utworzono polski rząd na uchodźstwie</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia osiągnięcia jednostek polskich na frontach II wojny światowej wyjaśnia, dlaczego stosunek aliantów do sprawy polskiej podlegał przemianom 	<p>września 1939 do lipca 1943 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność Polaków poza granicami kraju w okresie wojny 	<p>–Majski</p>
<p>10. Polskie Państwo Podziemne</p> <p>Zagadnienia: 1. działalność cywilnego pionu Polskiego Państwa Podziemnego 2. działalność wojskowego pionu Polskiego Państwa Podziemnego 3. działalność politycznego pionu Polskiego państwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 14 lutego 1942 r. zna postaci najważniejsze postaci związane z Polskim Państwem Podziemnym (w tym gen. Stefana Grot-Roweckiego, Cyryla Ratajskiego, Jana Piekalkiewicza, Jana Stanisława Jankowskiego, gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Szare Szeregi, akcja „N”, Delegat Rządu na Kraj, V-2, cichociemni rozwija skróty: ZWZ, SZP, AK, BCh omawia metody oporu, które stosowali Polacy wobec niemieckiego okupanta opisuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje instytucje i organizacje, które tworzyły Polskie Państwo Podziemne omawia działalność najważniejszych ugrupowań politycznych działających w warunkach konspiracyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność poszczególnych organów Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia funkcjonowanie i osiągnięcia Polskiego Państwa Podziemnego

Podziemnego	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze ugrupowania polityczne działające w warunkach konspiracyjnych 				
11.Ziemie polskie w latach 1943–1944 Zagadnienia: 1.Polska Partia Robotnicza i Gwardia Ludowa 2.powstanie KRN 3.Ludowe Wojsko Polskie i powstanie Armii Ludowej 4.zbrodnia wołyńska 5.powstanie PKWN i Rządu Tymczasowego	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1944 r. zna postaci: Stepan Bandera, Wanda Wasilewska, Zygmunt Berling 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie zbrodni wołyńskiej rozwija skróty: PPR, GL, AL, KRN, PKWN omawia okoliczności powstania 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki wymienia powody konfliktu polsko-ukraińskiego w Małopolsce Wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie działania i w jakim celu podjął Stalin, by stworzyć na ziemiach polskich nowy ośrodek władzy wskazuje na mapie Wołyn 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-ukraińskie w czasach II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny, z powodu których konflikt polsko-ukraiński przyjął tak krwawą formę ocenia działania komunistów na ziemiach polskich w latach 1943–1944
12.Powstanie warszawskie Zagadnienia: 1.plan „Burza” 2.przyczyny wybuchu i przebieg powstania warszawskiego 3.losy ludności cywilnej w trakcie powstania 4.skutki powstania	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 sierpnia 1944 r., 2 października 1944 r. zna postaci: gen. Tadeusz Bór-Komorowski, płk. Antoni Monter-Chruściel, Jan Stanisław Jankowski, gen. Erich von dem Bach 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: plan „Burza”, godzina „W” omawia zbrodnie nazistowskie dokonane na ludności cywilnej i żołnierzach polskich w trakcie powstania i po jego zakończeniu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cele i formy realizacji planu „Burza”, z uwzględnieniem przyczyny wybuchu powstania warszawskiego opisuje przebieg działań zbrojnych podczas powstania 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postawę aliantów zachodnich i Stalina wobec walczącej Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje uproszczonej oceny skutków i znaczenia powstania
14.Skutki II wojny światowej Zagadnienia: 1.bilans II wojny światowej 2.powstanie ONZ	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1945 r. wie, jak zostały ukarane osoby odpowiedzialne za zbrodnie wojenne umie wskazać skutki II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa odgrywające kluczową rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ opisuje warunki, w jakich żyli ludzie w Europie po zakończeniu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela i wymienia skutki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakim celu powstało ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje bilansu skutków II wojny światowej

<p>15. Początki zimnej wojny</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> rozpad koalicji antyhitlerowskiej powstanie NATO i Układu Warszawskiego zimna wojna podział Niemiec wojna koreańska 	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1949 r., 1950–1953 zna postaci: Harry Truman, Konrad Adenauer, George C. Marshall podaje nazwy sojuszu wojskowego, który łączyły Stany Zjednoczone i ich partnerów oraz sojuszu łączącego ZSRS i kraje mu podporządkowane 	<ul style="list-style-type: none"> wie, co oznaczają skróty: NATO, RWPG, RFN, NRD rozumie pojęcia: doktryna powstrzymywania, plan Marshalla, żelazna kurtyna, Układ Warszawski, wyścig zbrojeń, zimna wojna, imperializm, propaganda, blok wschodni, blok zachodni, blokada Berlina opisuje okoliczności rozpadu koalicji antyhitlerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i wskazuje na mapie państwa wchodzące w skład bloków wschodniego i zachodniego omawia konsekwencje rozpadu koalicji antyhitlerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje okoliczności, które doprowadziły do podziału Niemiec omawia wydarzenia związane z wojną koreańską 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje kształtowanie się nowego układu sił politycznych na świecie po II wojnie światowej
<p>16. Powojenna Polska</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> nowe granice Polski i gospodarcze II wojny światowej na ziemiach polskich reformy rolne i nacjonalizacja na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> wie, które ziemie należały do II RP, lecz nie znalazły się w powojennych granicach Polski, oraz potrafi wskazać je na mapie wymienia podstawowe problemy życia codziennego, z jakimi spotykali się Polacy tuż po zakończeniu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> umie wymienić skutki II wojny światowej dla ziem polskich rozumie pojęcia: repatriacja, terytorium pojałtańskie, nacjonalizacja, bitwa o handel wymienia czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje trudności życia codziennego w powojennej Polsce omawia proces podporządkowywania polskiej gospodarki władzy komunistycznej omawia zmiany terytorialne i demograficzne na ziemiach polskich po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce charakteryzuje życie ludności polskiej na Kresach Wschodnich 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje bilansu skutków II wojny światowej na ziemiach polskich
<p>17. Tworzenie podstaw władzy komunistycznej w Polsce</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1945 r., 1946 r., 1947 r. zna postaci: Stanisław Mikołajczyk, Bolesław Bierut, Władysław 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), bezpieczeństwo, proces 	<ul style="list-style-type: none"> omawia działania Polaków mające na celu niedopuszczenie do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje oceny działań komunistów mających na celu zniewolenie Polski

Zagadnienia: 1. powstanie TRJN 2. komunistyczny aparat represji	Gomułka, Edward Osóbka-Morawski, Józef Cyrankiewicz	szesnastu, Ludowe Wojsko Polskie, oblawa augustowska, referendum, PSL, PZPR	komunistów		
3. referendum w 1946 r. 4. wybory w 1947 r.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób Polacy starali się nie dopuścić do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów wyjaśnia, w jaki sposób komuniści zapewnili sobie pełnię władzy 			
18.Różne koncepcje walki z władzą komunistyczną Zagadnienia: 1. nastroje społeczne wśród ludności polskiej po II wojnie światowej 2. podziemie niepodległościowe 3. działalność Kościoła katolickiego 4. Polacy na emigracji	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane postaci tego okresu (m.in. Stefana Wyszyńskiego, Jana Nowaka- Jeziorańskiego, Hieronima Dekutowskiego „Zapory”, Danuty Siedzikówny „Inki”, Jana Rodowicza „Anody”, Witolda Pileckiego) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa, amnestia omawia rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje losy żołnierzy podziemia niepodległościowego wyjaśnia, w jakim celu władze ogłaszały amnestie dla żołnierzy podziemia niepodległościowego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej charakteryzuje pozycję i rolę polskiego Kościoła katolickiego po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje postawy Polaków wobec władzy komunistycznej
19.Stalinizm w Polsce Zagadnienia: 1. ramy czasowe stalinizmu i sowietyzacja armii polskiej 2. terror stalinowski 3. indoktrynacja	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1952 r. zna postaci: August Emil Fieldorf „Nil”, Konstanty Rokossowski, Bolesław Bierut, Aleksander Zawadzki, Józef Cyrankiewicz 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: stalinizm, procesy pokazowe, безпеaka, indoktrynacja, propaganda, wróg ludu, ZMP, kolektywizacja wyjaśnia, czym był system totalitarny wyjaśnia, w jakim celu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady działania komunistycznej gospodarki porównuje system rządów w Polsce i ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę propagandy w kształtowaniu społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu stalinowskiego na ziemiach polskich

i propaganda komunistyczne 4.konstytucja PRL		rządzący stosowali propagandę i indoktrynowali młodzież			
20.Za żelazną kurtyną Zagadnienia: 1.państwa europejskie pod wpływem ZSRS 2.destalinizacja 3.powstanie węgierskie i Praska Wiosna	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1953 r., 1956 r., 1968 r. zna postaci: Nikita Chruszczow, Imre Nagy, Aleksander Dubczek wymienia państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: inwigilacja, sowietyzacja, destalinizacja, odwilż, Praska Wiosna wyjaśnia, jakie znaczenie dla tzw. odwilży miała śmierć Stalina i działalność Chruszczowa 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. opisuje wydarzenia związane z rewolucją węgierską i Praską Wiosną 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny i skutki rewolucji węgierskiej i Praskiej Wiosny porównuje okres stalinizmu w państwach znajdujących się za żelazną kurtyną 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje cechy charakterystyczne dla ustroj krajów znajdujących się w sowieckiej strefie wpływów
22.Nowa mapa świata – dekolonizacja Zagadnienie: procesy dekolonizacyjne w Azji i Afryce, ich przyczyny i przebieg	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1960 r. zna postaci: Mahatma Gandhi, Nelson Mandela umie wskazać przyczyny dekolonizacji wymienia państwa będące potęgami kolonialnymi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: dekolonizacja, apartheid, rasizm, Rok Afryki, Organizacja Jedności Afrykańskiej wyjaśnia, w jakim celu powstała Organizacja Jedności Afrykańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przebieg dekolonizacji w Indiach, RPA i Algierii rozdziela i wymienia skutki dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje bilansu procesów dekolonizacyjnych w Afryce i Azji tłumaczy rolę jednostek na losy krajów i świata
23.Bliski Wschód – konflikty arabsko-izraelskie Zagadnienia: 1.narodziny syjonizmu i okres międzywojenny 2.powstanie państwa Izrael 3.konflikt palestyński	<ul style="list-style-type: none"> zna daty 1948 r., 1993 r. zna postaci: Jasir Arafat, Icchak Rabin 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: syjonizm, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), autonomia wymienia przyczyny powstania syjonizmu wyjaśnia, dlaczego Palestyna jest zaliczana do najbardziej zapalnych regionów Bliskiego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać na mapie: państwo Izrael, obszar Palestyny, Półwysep Synaj, Egipt, Wzgórza Galon, Syrię, Jordanię i Liban opisuje, jak doszło do powstania państwa Izrael 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki Izraela z sąsiednimi państwami 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sytuację polityczną Izraela i Palestyny po II wojnie i w czasach współczesnych
24.Rywalizacja Stanów Zjednoczonych	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1959 r., 1962 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odprężenie, kryzys 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać przyczyny i potencjalne 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny wojen 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny i skutki zimnowojennej

<p>i ZSRS</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zaostrenie zimnej wojny 2. kryzys kubański 3. kryzys berliński 4. wojna w Wietnamie i Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postaci: Fidel Castro, Nikita Chruszczow • wymienia przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie 	<p>kubański, mur berliński</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje formy rywalizacji wielkich mocarstw w okresie zimnej wojny 	<p>skutki kryzysu kubańskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym było i jak się przejawiało odprężenie w stosunkach międzynarodowych 	<p>w Wietnamie i Afganistanie</p>	<p>rywalizacji USA i ZSRS</p>
<p>26.Daleki Wschód – Chiny i Japonia</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. komunizm w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1949 r., 1959 r., 1966–1976 • zna postać Mao Zedonga • umie wskazać na mapie Chiny i Japonię 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Kuomintang, ChRL, maoizm, wielki skok, rewolucja kulturalna, Tiananmen, azjatycki tygrys 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, jak układały się stosunki pomiędzy ChRL a ZSRS po 1949 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny rządów komunistów w Chinach
<p>27.Proces integracji europejskiej</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przyczyny i początki procesu integracji europejskiej 2. powstanie Unii Europejskiej i etapy jej rozszerzania 3. główne organy Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1951 r., 1957 r., 1993 r., 2004 r. • zna postaci: Jean Monnet, Konrad Adenauer, Robert Schuman • wymienia główne organy UE i ich funkcje oraz podaje przyczyny jej powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy powstawania UE • wyjaśnia skróty UE i EWWiS • wyjaśnia, czym jest wspólny rynek i co jest podstawowym celem działalności UE 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje etapy powstawania UE • wskazuje na mapie Europy kraje członkowskie UE 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje okoliczności powstania UE • analizuje proces powstawania i rozszerzania się UE 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega szanse wynikające z powstania UE • ocenia skutki powstania UE
<p>28.Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX wieku</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. narodziny społeczeństwa konsumpcyjnego 2. rewolucja obyczajowa i bunt młodzieżowy z 1968 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1968 r. • zna postać Elvisa Presleya • zna zespół The Beatles • wymienia postanowienia Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: państwo opiekuńcze, społeczeństwo konsumpcyjne, społeczeństwo informacyjne, ruch hipisowski, punk, rock and roll, feminizm, kraje Trzeciego Świata, internet, 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przemiany społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły u schyłku lat 50. i w latach 60. i 70. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje proces przemian społecznych w krajach Zachodu, za żelazną kurtyną i w krajach Trzeciego Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zjawiska amerykanizacji i globalizacji

3.amerykanizacja kultury 4.reforma Kościoła katolickiego 5. Społeczeństwo informacyjne		amerykanizacja, globalizacja, Sobór Watykański II, laicyzacja			
30.Postalinowska odwilż i mała stabilizacja Zagadnienia: 1.odwilż po śmierci Stalina 2. wydarzenia poznańskiego czerwca i Października 1956 r. 3.czasz małej stabilizacji	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1956 r. zna postaci: Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Edward Ochab wymienia zjawiska świadczące o odwilży w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odwilż, mała stabilizacja, poznański czerwiec, rehabilitacja, aparat partyjny, ZOMO, SB, list otwarty, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, Układ Warszawski 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać na mapie Poznań wyjaśnia, jak doszło do wystąpień w czerwcu 1956 r. oraz jakie były ich przebieg i konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zjawiska świadczące o odwilży na ziemiach polskich charakteryzuje życie codzienne w czasach Gomułki 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia działania Gomułki
31.Konflikt państwa z Kościołem Zagadnienia: 1.czas odwilży i złagodzenie polityki wobec Kościoła katolickiego 2.zaostrenie kursu wobec Kościoła na początku lat 60. 3.pojednanie biskupów polskich i niemieckich 4.obchody Milenium w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1965 r., 1966 r. zna postać Stefana Wyszyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odwilż, Milenium, Tysiąclecie opisuje przejawy złagodzenia polityki antykościelnej w czasach odwilży 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, na czym polegało zaostrenie polityki władz wobec Kościoła na początku lat 60. omawia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje spór wokół obchodów Milenium państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich dla pojednania polsko-niemieckiego po II wojnie światowej ocenia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce
32.Bunty społeczne w latach 1968 i 1970 Zagadnienia: 1.wystąpienia studenckie i robotnicze za rządów Gomułki	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1968 r., 1970 r. zna postaci: Zbigniew Godlewski, Edward Gierek, Stefan Kisielewski 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie polityka antysyjonistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i skutki wystąpień z 1968 r. i 1970 r. 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntu studenckiego z 1968 r. i robotniczego z 1970 r. charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia rządy Gomułki

2. upadek rządów Gomułki				konsekwencje tych wystąpień	
33. PRL pod rządami Edwarda Gierka Zagadnienia: 1. rozwój gospodarki w czasach Gierka i podłoże tego rozwoju 2. umocnienie władzy PZPR 3. otwarcie na Zachód i sukcesy sportowe Polski z lat 70. 4. wystąpienia robotnicze w 1976 r. i ich podłoże oraz skutki	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1976 r. zna postać Edwarda Gierka oraz wybrane postaci z życia kulturalnego i sportowego tego okresu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany, które nastąpiły w życiu codziennym Polaków w czasach rządów Gierka wyjaśnia, na czym opierała się polityka gospodarcza Polski za rządów Gierka opisuje sukcesy sportowe Polaków w okresie PRL 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i wymienia skutki wystąpień z 1976 r. opisuje rozwój gospodarczy PRL za czasów Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntów z 1956, 1968, 1970 i 1976 r. dostrzega długofalowe konsekwencje polityki gospodarczej Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje politykę Gierka i Gomułki ze szczególnym uwzględnieniem działań władzy wobec protestujących ocenia rządy Gierka
34. Narodziny opozycji politycznej Zagadnienia: 1. powstanie i działalność KOR 2. aktywizacja i działalność opozycji 3. represjonowanie opozycji 4. wybór Jana Pawła II	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1978 r., 1979 r. zna postaci czołowych opozycjonistów podaje przykłady twórców ograniczanych przez cenzurę wymienia metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: cenzura, bibuła, drugi obieg, KOR, WZZ omawia, w jaki sposób starano się łamać monopol wydawniczy władzy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady działań opozycji, które miały wesprzeć represjonowanych robotników, uczestników protestów w czerwcu 1976 r. omawia twórczość pisarzy cenzurowanych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego tak istotne było złamanie monopolu wydawniczego państwa komunistycznego charakteryzuje metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wyboru Polaka Karola Wojtyły na tron papieski
35. Rewolucja Solidarności 1980–1981 Zagadnienia: 1. narodziny NSZZ „Solidarność” 2. gospodarka w kryzysie	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1980 r., 1981 r. zna postaci: Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Leonid Breżniew, Ryszard Kukliński 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: MKS, NSZZ „Solidarność”, porozumienia sierpniowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejscowości, w których doszło do podpisania porozumień między władzą a MKS-ami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie miały konsekwencje porozumienia sierpniowe charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia wydarzenia 1980 i 1981 r.

<p>36.Stan wojenny w Polsce</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.przyczyny wprowadzenia stanu wojennego 2.rodzaje represji stosowane przez władzę w okresie stanu wojennego 3.opór społeczny w okresie stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 13 grudnia 1981 r., 1983 r. • zna postaci: Wojciech Jaruzelski, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Bogdan Borusewicz, Jerzy Popiełuszko, Grzegorz Przemyk, Czesław Kiszczyk • wymienia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: internowanie, stan wojenny, sankcje gospodarcze, pacyfikacja • omawia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego • omawia wydarzenia związane z pacyfikacją kopalni „Wujek” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Katowice • omawia najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego • charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie wręczenia nagrody Nobla Lechowi Wałęsie w 1983 r. • ocenia, czy słusznie stan wojenny uważany jest za kontrowersyjne wydarzenie w historii Polski
<p>38.Kryzys wewnętrzny ZSRS</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.przyczyny kryzysu gospodarczego ZSRS 2.wojna w Afganistanie 3.wyścig zbrojeń 4.rządy Michaiła Gorbaczowa 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1985 r., 1986 r. • zna postaci: Leonid Breżniew, Michaił Gorbaczow, Ronald Reagan 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: mudzahedin, wyścig zbrojeń, głośność, pierestrojka • wymienia przyczyny kryzysu gospodarczego w ZSRS na początku lat 80. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Czarnobyl • omawia wydarzenia związane z katastrofą atomową w ZSRS i ich skutki • wyjaśnia, czym był wyścig zbrojeń oraz wskazuje, kto i z jakich powodów go rozpoczął • omawia, jakie konsekwencje dla ZSRS miał udział w konflikcie w Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje reformy przeprowadzone przez Gorbaczowa • omawia sytuację gospodarczo-polityczną ZSRS w latach 80. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje proces powolnego upadku ZSRS
<p>39.Upadek PRL i narodziny III RP</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ostatnie lata PRL 2.okrągły stół 3.wybory parlamentarne w 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: czerwiec 1989 r., 1990 r. • zna postaci: Ryszard Kaczorowski, Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Jacek Kuroń, Adam Michnik, Zbigniew Bujak, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: okrągły stół, wybory powszechne • omawia okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole • wymienia najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne postanowienia podjęte podczas obrad okrągłego stołu • opisuje rządy Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wyniki i skutki wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 r. • charakteryzuje okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie wydarzeń 1989 r. dla kształtowania III RP

4.rządy Tadeusza Mazowieckiego 5.narodziny III RP	Władysław Frasyniuk, Aleksander Kwaśniewski, Leszek Miller	osoby biorące udział w obradach okrągłego stołu		przy okrągłym stole	
40.Jesień Narodów Zagadnienia: 1.kryzys w krajach bloku wschodniego 2.Jesień Narodów w Czechosłowacji, Niemczech, Rumunii i na Węgrzech 3.rozwiązanie Układu Warszawskiego i RWPG	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1989 r. zna postaci: Václav Havel, Nicolae Ceaușescu 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Jesień Narodów, aksamitna rewolucja wymienia najważniejsze wydarzenia związane z okresem Jesieni Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w ZSRS wpłynęły na upadek rządów komunistycznych w krajach bloku wschodniego wskazuje na mapie kraje objęte wydarzeniami Jesieni Narodów omawia proces demokratyzacji na terenie Węgier, NRD, Czechosłowacji i Bułgarii opisuje wydarzenia związane z rewolucją w Rumunii 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje procesy dekomunizacyjne na obszarze Czechosłowacji, Niemiec, Rumunii i Węgier 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega symboliczne znaczenie upadku muru berlińskiego
41.Rozpad ZSRS, Czechosłowacji i Jugosławii Zagadnienia: 1.Rozpad ZSRS i jego następstwa	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1991 r., 1992–1995 zna postać Michaiła Gorbaczowa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne przyczyny, dla których doszło do zmian geopolitycznych na mapie Europy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie nowo powstałe państwa opisuje okoliczności odzyskania niepodległości przez kraje bałtyckie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak doszło do powstania Wspólnoty Niepodległych Państw 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje próby oceny zmian na mapie Europy u schyłku XX w. oraz dostrzega szanse i zagrożenia z nich wynikające
42.III Rzeczpospolita Zagadnienia: 1.przemiany w życiu politycznym w Polsce w latach 90.	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1990 r., 1991 r., 1997 r. zna postaci: Jan Olszewski, Aleksander Kwaśniewski, Lech 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: lustracja, SLD, PSL, PiS, PO wymienia najważniejsze zmiany wprowadzone 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zmiany na polskiej scenie politycznej na początku lat 90. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przemiany ustrojowe w latach 1989–1997 charakteryzuje najważniejsze treści 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przemiany obozu politycznego wywodzącego się z Solidarności

<p>i w pierwszej dekadzie XXI w.</p> <p>2. Konstytucja RP z 1997 r.</p> <p>3. wejście Polski do UE</p>	<p>Wałęsa, Hanna Suchocka, Bronisław Komorowski, Lech Kaczyński</p>	<p>przez rząd Tadeusza Mazowieckiego</p>		<p>zawarte w Konstytucji III RP</p>	
<p>43.Przemiany gospodarczo-społeczne w Polsce po 1989 r.</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1. reformy gospodarki III RP</p> <p>2. koszty społeczne reform</p> <p>3. życie kulturalne i edukacja w III RP</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1989 r. • zna postaci: Leszek Balcerowicz, Wisława Szymborska, Andrzej Wajda, Roman Polański, Krzysztof Kieślowski • podaje przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: gospodarka rynkowa, restrukturyzacja, prywatyzacja, inflacja • wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza • wskazuje trudności, jakie pojawiły się w trakcie realizacji planu Balcerowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację gospodarczą Polski w momencie przejścia rządów przez gabinet Tadeusza Mazowieckiego • omawia przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje modele gospodarki polskiej przed i po 1989 r. • charakteryzuje życie kulturalne III RP 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje, dlaczego Polska pod koniec XX w. wciąż znajdowała się na niższym poziomie rozwoju gospodarczego niż kraje zachodnie
<p>44.Polska w NATO i Unii Europejskiej</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1. kierunki polskiej polityki zagranicznej</p> <p>2. znaczenie i konsekwencje opuszczenia ziem polskich przez armię rosyjską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1999 r., 2004 r. • zna postaci: Jan Nowak-Jeziorański, Zbigniew Brzeziński • wymienia sąsiadów III RP 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Trójkąt Weimarski; Trójkąt Wyszehradzki, Grupa Wyszehradzka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie sąsiadów III RP, członków Trójkąta Weimarskiego, Trójkąta Wyszehradzkiego i Grupy Wyszehradzkiej • omawia główne etapy integracji Polski ze strukturami NATO • omawia główne etapy integracji Polski z UE 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie i konsekwencje opuszczenia Polski przez wojska rosyjskie • charakteryzuje stosunki Polski z nowymi sąsiadami 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia politykę zagraniczną III RP

2. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

W ramach przedmiotu historia przewidziane są następujące sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- a) odpowiedź ustna z trzech tematów lekcyjnych,
- b) prace klasowe z całego działu,
- c) sprawdziany z trzech tematów lekcyjnych,
- d) ćwiczenia praktyczne na lekcjach (karty pracy, projekty, rysunki),
- e) praca na lekcji.